

HuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFi

Hungária fiataljai Ifjúsági rovat

Rakd el a HUFI minden számát úgy, hogy - mint kis „könyvecske” - a kezed ügyében legyen.
A néprajz, néptánc, cserkészélet gyöngyszemeit gyűjtögetjük számodra!

Zólyomi Kati:

Olvasunk... és gondolkozunk: Nyílt levél a magyarokhoz ...tengeren innen - tengeren túl...

Buenos Airesben magyar csend állt be. Nyár van. A táborok lezajlása után Egyesületünk is szünetelt néhány hétig, a munkaszakosztályok két egész hónapig felfüggesztették nyüzsgésüket, még a Hírlapunk is kettősszámot adott ki... Rendkívüli magány tengerében hintáztam ezalatt, de az eszem azért foglalkozott az újesztendőre szánt tervekkel, valamint azokkal a gondolatokkal, amelyeket a továbbiakban szeretnék az Olvasókkal megosztani. Egyidejűleg a tenger másik oldalán, a kemény tél bizony ébren tartotta az ottani magyar testvéreinket is.

Nincs a földön még egy olyan nép, amely ennyire tudna egymásról, mint a magyar. Amely ily módon számon tartaná a múltját, és annyi reménnyel gondolna egy szebb jövőre.

Nehogy a nyomorult tehetetlenség öntsön el minket!
...Ha nem vagyunk egymásnak, már nem érünk semmit!
Magyar, ne bántsá a magyart!

Amikor sokáig gyűjtöd magadban a látszólag széteső gondolatokat, úgy érzed: káoszban imbolyogsz és lehetlennel foglalkozol. Azonban egyszer csak megéreznednek értelme támad, sorrendbe igazodnak a szavak, mintha egy kulcsszóra ébrednének fel, és nagy hirtelen kimondásra készen állnak.

Aki ismer engem gyermekkoromtól, aki írásaimat követi vagy mellettem húzza a szekeret, tudja, milyen ember vagyok. Tudomást szerezhetett meggyőződéseimről, kitartó *bika* természetemről, de szókimondó és magabiztos modorom mellett kevesen tudják, hogy inkább félrevonult megfigyelő vagyok - s hogy legtöbbször elhallgatok.

Túl sokáig hallgattam a felől, ami igazán aggaszt, valóban érdekel, sürgetően izgat: a magyarok jelene, de legfőbbképpen az, hogy miképp tudnánk helyrerázni szívünket ahhoz, hogy a tisztességes, szeretetben való megmaradás ösvényére térjünk. Nem először merengek el Wass Albert szavain:

„... Szorítsátok egymás kezét még jobban, mint eddig, s ne fussatok külön-külön kis célok után, mert nincsen út más csak egyetlen egy, s ezen **mindenki** egyért, egy **mindenkért**. Eszettekben tartásátok a parancsolatot, ahogy azt súlyos idők vallani tanították: **szerecsd a te népedet, nemzetedet jobban, mint önmagadat, s rajta kívül más isteneid ne legyenek. Tiszteld otthonodat s a földet, melyen élsz, hogy maradékaid is hosszú életet élhessenek rajta.**”

Szegény Wass Albert. Mindig reményteljes tanácsaival simogatja mindannyiunk lelkét! Hadd állítsak mellé Barokti Jenő ihletéből is: „*Aki megengedi, hogy lebontsák a kerítését, annak a birkáit is el fogják hajtani!*”

Szék

A szétszórtságunk változatossága a legkülönbözőbb hangulatokban fejlődik, miközben helyzetekhez kényyszerülve alkalmazkodik. Sok-sok apró szigetet alkotunk a világon. Nincs vita! Teljesen különbözőek, és még teljesebben egyformák egymás közt e szigetek. Néhol óceánok, vaskos hegyláncolatok, máskor zsenge patkocskák és virágmezők, erdőszélek vagy volt határok választják el egyiket a másiktól. De bezzeg mikor keserű szavak, alattomoság, bitangság, korrupt politikus, önmagát tápláló államfő, morál és etikahiány a leeresztett *függöny* köztünk, akkor áll a veszély! A felsoroltak áthidalhatatlan távolságokat ültethetnek közénk, életfogytiglan. Mintha olyan sokan volnánk a földgömbön,

mi magyarok! Sokszor úgy jelképezem szigetcskéinket, mint néhány egymástól távolodó *Húsvéti szigetet*, amelyeken az egekbe meredő fejek zokogó emberroncsokká változnak.

A kiút csakis bennünk van, magyarok, mélyen eltemetve, s nincs megtorlás, bünbánat, vádolás, kárpótlás, romantika vagy politikaellenes felszólalás, ami ettől fölmentene. **Ha a magyar nem bízik a magyarban, ha a magyar nem hallgatja meg a másik magyart, hiába minden meghatódás s hangoskodás.**

Igen kedvesek a dédelgető szavak és a hazaszeretetről szóló mondatok, viszont egymagukban nem érnek semmit. Tőlük vagy nélkülük még nem leszünk sem jobbak, sem rosszabbak, s általuk korántsem oldottuk meg a magyar gondot.

*Mert nem foghatom kézen azt, akiben nem bízom,
Nem járhatok amellet, akinek céljai eltérnek az enyéimtől,*

*Nem veszem magam mellé azt, akit lenézek,
Nem kéne táncoljam annak táncait sem,
Nem bírálhatom annak a munkáját, akit nem tisztelek,
Nem dolgozhatok azért, akit nem is veszek tudomásul,
Nem győzhetek meg olyant, akitől félek,
S nem juthatok sehova, ha saját érdekemet féltem!
Nem áll mellém az, akinek hazudtam...*

Patak a Gyimesben

Fotó Panek

Sajnos nem ismerjük, csupán sejtjük egymás egyedi körülményeit. Ha a konstatació nem történik meg, nem építhetünk mást, mint lehet-törekeny ködpatolatákat.

Most, a napokban kaptam olyan drótpostát, amelyben a magyarországi cigány erőszakolók, rablók és gyilkosok bűneit elítélő eljárásokat várja sok mindenki. Engedje meg az olvasó, hogy őszintén kimondjam: minden országban léteznek azok a társadalmi rétegek, amelyekhez az ilyen szörnyűséges bűnök fűződnek. Igen, minálunk a nyomortanyák lakói „mind” erőszakolók, tolvajok és gyilkosok, úgy, ahogy az USA-ban a szegénynegyedek néger vagy latin származású lakossága, Brazíliában a favelákban élők - és folytathatnám... Mindenütt a világon az éhség, a munkahiány és a lelki szegénység a legborzalmasabb bünteteket válthatja ki. Attól még nem a cigány **nép**, sem a néger, sem a közép-amerikaiak, sem a zsidóság egésze, még kevésbé a román nép a ránk szakadó szenny. Vigyázzunk az átfogóan általánosító kijelentésekkel! Nemcsak megsértünk sok mindenkét, hanem eltereljük a figyelmet a lényegről, a valóságról.

Velünk mi van, magyarok? Én szeretem a jó románt, a tisztességes cigányt, a kedves szlovákot és azt a bűbajos szerb bácsit is, aki nemrég azt súgta a fülemben, hogy szereti a magyarokat.

Persze szüleim arra is neveltek, hogy felnézzek az erdélyi, a felvidéki, a délvidéki, az őrségi magyarokra, hogy tiszteljem népünk szomszéd népeit, akkor is, ha a sors annyiszor igazságtalanul bánt el velünk; hogy soha az életben ne nézzek le s mégkevésbé diszkrimináljak népeket. Hát nehezen, de már megtanultam a leckét.

Úgy látszik divat lett a kategorizálás, nyilvánvalóan sok magyarból szakértő s jogosult bölcs lett a szétbomlasztó közös események folytán. Minden etikai korlátot megszegve mások hozzák tudomásomra, hogy jómagam ki vagyok, miért vagyok, és mi van nekem megengedve, mint az Óhazától távol született magyarnak. Édes. Arról

Havi „HUFImondat”:

„...nem használ sem az árvalányhajás, fokokos, vitézkötéses magyarkodás, sem az álmodozó, csodára váró turánkodás, hanem a magyarság tudományosan feltárt igazi népi-nemzeti értékeinek olyan benevelése, amelynek sikere a tanítók és a tanárok meggyőződésén, beleélésén és szuggesztív lelkesedésén alapszik.”

Györfly István

„A néphagyomány és a nemzeti művelődés.”

Budapest, 1939

is értesülhettem nem egyszer az Óhaza lakóitól, hogy véleményem nem igen beszámítható, ha egyáltalán kimondom álszemérem nélkül azt, amit érzek, vagy gondolok a magyarság helyzetéről, amely nem egy szempontból nézve teljes joggal a sajátom is.

Miért „figyelmeztetsz”, hogy te más vagy, mint én? Miféle betegség bujkál bennünk, hogy idegennek tűnik néha a legcsaládiasabb helyzet is? Hát mit tudhat, mit érthet ez a szegény kis külföldön született magyar? Hiszen ő nem is „igazi” magyar, nem élte át „a dolgokat”, csupa „véletlenből” beszél jól magyarul... Tanítsunk neki, hadd tudja meg a valóságot, hallgattassunk meg vele egy kis jó magyar zenét...

Azonban az a bökkenő, hogy ha én nem ismerhetem a hazai valóságot, léleknyugalommal feltételezhetem, hogy a Kárpát-medencében egyáltalán nem ismerhetik a **mi** valóságunkat.

Hát igen, nekünk ideát mindig „olyan könnyű volt magyarnak megmaradni”... A diaszpórában születünk, szüleink ölében tanultunk meg magyarul beszélni, a még sok magyar szemé előtt nem „divatos” cserkész-egyenruhában tanultunk meg százával a népdalokat. Az *állati könnyű* és a száműzetésben igen praktikus, gyönyörű magyar nyelvet is megtanították, és ezzel csak egymás közt tudunk kommunikálni. Magyar-razkodtunk vidáman a befogadó országokban szerzett barátaink, szomszédjaink, iskolatársaink előtt: olyan mindegy, hogy olyan messze élünk az Óhazától! A száműzötteknek olyan „egyszerű” volt a kezdet, a beilleszkedés, az idegen nyelvnek elsajátítása legalább olyan szinten, hogy meg lehessen keresni a megélhetést. Az első évtizedekben olyan „kellemesek” voltak a vissza-visszatérő szörnyálmok, lidércnyomások is...

De a nap felkeltével mégis megmaradtak magyarnak!

Erdélyi falu

Fotó Panek

Tudjátok-e, Kárpát-medencei magyarok, hogy itt Argentínában majdnem mindig sírunk a Himnusz eléneklése alatt? S hogy sokan odaátra vágyódó éhséggel követjük a minden idők magyar íróit? Hogy a magyar hagyományokat milyen fokon, milyen mély tisztelettel ápoljuk?

Tudod-e, érdekel-e, hogy milyen furcsa hovatarozási érzések küzdenek bennünk? Hogy hány magyar „közkatona” szaladgál szétszórtan, sok-sok szórványban a világon? Sehova nem vezet a haszontalan feltételezés, a véleménynyilvánítás - a kiközösítés!

Hát ez van. Vajon mi történe, ha egyszersmind nem osztályoznánk egymást, nem építenénk fel szétválasztó falakat? Ha elfogadnánk azt, hogy ki kicsoda, azon a helyen, ahova magyarnak szánta a sors és végez teljes önfeláldozással missziós munkát? Ki-ki a maga helyén. Európában, vagy akárhol máshol, tanári asztal mögött, hivatalban, konyhában, vagy a szántóföld melege mellett.

A Regös Néptáncgyűjtés köszönete

Eltelt még egy dús év, sok munkával, fontos és sikeres eseményekkel, amelyekről az olvasók részletesen olvashattak az év folyamán: IX. Dél-amerikai Néptáncfalókozó; fontosabb fellépések Barilochéban és Córdobaiban és az

Ars Hungarica Hány Jánosában; a Chacóli Liliom Együttes munkája, Roglich Naty vezetése alatt; a Barilochéban beinduló tánc csoport Besenyi Buba szervezésében, stb.

Sok mindent értünk el az elmúlt évben, ezért ezúton, mint a Regös Együttes vezetője szeretném hálámat nyilvánosan kifejezni mindazoknak, akik önzetlen munkájukkal és támogatásukkal erősítik ezt a növekedő folyamatot, és alkalmat adnak arra, hogy a magyar néptáncot és annak népviseleteit, zenéjét ismertethessük.

Különösképpen szeretném köztudomásra hozni és az összes közbenjárónak megköszönni, hogy a 2007-es MEH pályázat által boldogult **Benedek László** felmérhetetlen segítségével sikerült egy nagyon komoly támogatási összeget kapnunk az együttes részére. Ezt az összeget 2008-ban juttatták el nekünk az **EMESE Kultúregyesület** elnöke, **Zaha Sándor** és felesége, **Lomniczy Alexandra** által. Így indult be a szervezkedés, bevásárlás: szekrények, TV- és DVD-játszó, óriási tükör, plafon-ventilátorok, stb., szerelés, fűrés-faragás, raktár és próbaterem felújítása. De ami a legértékesebb számunkra: a Magyarországon bevásárolt 1-1 mintanépviselet, bujka és mellény, kalapok, 27 pár csizma, könyvek, dvd-k, videók. Ezeknek megvétele és kiszállítása sem volt könnyű. Hálás köszönetünket itt fejezzük ki:

A technika segítsége igen sokat jelent

- **Hortobágyi Gyöngyvérnek**, aki a 2006-ban Buenos Airesben megrendezett VIII. Dél-amerikai Néptáncfalókozó óta mint egy kismama követi munkánkat és felvállalta az összes Magyarországon beszerzendők megvételét: bevásárolta az oktatóanyagot, méretre megrendelte a ruhákat, csizmákat, kalapokat. **Vass Ilona** (Regös táncosunk, aki Budapestre telepedett) segített neki az utolsó elintézendőkben.

... NYÍLT LEVÉL

...Folyt. az I. oldalról

Akik tönkre akarják tenni a magyar rendszert, az intézményeinket, el akarják törölni a nemzeti érzésünket, a hazaszeretetet és a megmaradási folyamatokat is akarattal félbeszakítanak: azok a nemzetközi bűnösök, azok a valódi hazaárulók! Mintha erre nem lenne előzmény...

Vajon mibe veszték a múlt által kovacsolt kudarcok tanulságai? És a nép? A népünk valódi, egyetlen identitása? A sok hős halála? A gyönyörű könyvek, a versek, a szép vastag történelemkötetek? A hit, az Istenszeretet? A büszke hovatarozás?

Az értékeinkre kell építenünk, az igazibb, magyarabb magyarra, az emberebb emberre! *Vagy ez sem divat?* Vajon miért beszélünk még jól magyarul Argentínában?...

Sebeket gyógyító levelek is érkeznek az éteren át, amelyek egyenest az értékek megmentésére vezetnek.

*Szükségünk van egymásra Erdélyben,
mert csak magunkra számíthatunk!*

*És ha szükségünk van egymásra,
tudunk kell egymásról, együtt vagyunk erősek...*

Kemény, őszinte, hirtelen indulatú, nagy érzelmi hullámzású világ a miénk. Nem szeretjük a „táposokat”: a tudatlan magyarországiakat. Sem a turbó magyarokat, turulostól, sem a világmegváltókat, sem az uniósokat, sem a megszállottakat, sem a hátmegetti hazug-nyálás udvariaskodást... Hanem az igazul megharcolás, az egymásráfigyelés, a nevelés keveredik nálunk hirtelen haragokkal, nagy összecattanásokkal s nagy szeretettel, igen sok humorral, becsületes szokimondással.

(Panek Kati)

Panek Kati művésznő

Panek Kati 41 éve énekel színpadon, rádióban és tv-ben. Erdélynek annyit jelent, mint Sebastyén Márta Magyarországnak. Az erdélyi táncmozgalom és a Bodzafa együttes alapítója. 29 éve a Kolozsvári Magyar Színház hivatásos színésze. Első levelét ilyen bekezdéssel kaptam: „Ki vagy te, Zólyomi Kati? Hány éves? Mit dolgozol? Hogy kerültél olyan messze a szülőföldtől s mégis olyan közel a jókedvhez, lélekez...?”

(Az elmefuttatást folytatjuk).

- **Gorondi Palkónak**, aki az anyagiak kézbesítésében volt a kapcsolatunk.

- A Buenos Aires-i **Magyar Nagykövetségnek**, hogy **Józsa Mátyás** nagykövet úr jóváhagyásával biztosította a sok értékes felszerelés kiszállítását, és **Aguiar Alexnek** és feleségének, **Gál Katinak**, hogy személyes csomagként a nehez könyveket elhozták és a nagy csomagokat a reptérről házhöz szállították.

A sok új oktatóanyag és egyéb felszerelés csak egy álom és remény volt hosszú ideig. Ezáltal még nagyobb lendületet kapott a csoport, érezvén, hogy Magyarországon is megbecsülik munkánkat és támogatnak bennünket.

Egyensúly és egyenes tartás - így lesz szép a tánc!

Ezért különös és mély hálánkat fejezzük ki a **Miniszterelnöki Hivatalnak**, személy szerint **Gémesi Ferenc** államtitkár úrnak és a Nemzetpolitikai Ügyek Főosztályának, **König Helmut** ügyintézőnek, **dr. Halmai László** osztályvezetőnek, **dr. Zilahi László** főigazgató helyettesnek és **Kulcsár-Szabó Enikőnek**.

Szintén szeretném megköszönni a kedves **Oleander „idősebb”** asszonycsoportnak és a lassan beilleszkedő férfiaknak is, hogy példaadón vidám munkát végeznek, amivel támogatják a Regösöket is. Nemcsak a táncban haladnak, hanem segítőkészségükkel mindinkább igazi támaszt jelentenek a Regös Együttesnek. Verbuválják a régen kimaradt volt táncosokat, barátokat, még idegen tagjaik is vannak. Baráti kört alkottak. 2008-ra visszamenőleg különösen köszönöm az együttműködést:

- **Navesniké Mattyasovszky Hermina „Mókus”** magára vállalta a népviseletek rendbetevését, megvarrta és patyolatfehérre varázsolta vissza a sok elszakadt alsószyoknyát, fehér inget és bő gatyát.

- Az **Oleander „leányok”** szervezték meg a hagyományos Cena-Show-t finom főztyükkel, gulyáslevesvel, **Botka Bözsi valódi** csipetkéjével és „hegyben álló” lángossal a táncosoknak. Bözsi „mamáskodik” felettük, mindig a lakására mehetünk *mátézni*, amíg a próba előtt bevárjuk az összes táncost, vagy szünet alatt...

- A karácsonyi vásáron szépen kidíszített standot állítottak fel a már hagyományos támogatóinkkal: **Ijjas Árpai és Péter** a „Los Montes” finomságaival és sok egyéb áruval. Mindenből egy bizonyos százalék a Regösöket illette, kivéve a teljes egészében adományozott áru: **Kerekes Ági** készített Regös logóval ellátott kerámiákat és **Etcheverry Gloria** magyar motívumos füzeteket és írószereket. Köszönjük szépen!

Sokan besegítettek a vásár alatti teendők megszervezésébe (felállítás és 4 napon keresztül az ottlét és kiszolgálás). Nem szeretnék senkiről sem megfeledkezni, ezért **általános köszönet jár mindegyiknek!**

Igy azért kerek összeggel bővült a Regös kassza, ami jól jön a táncparkett felújítására.

Újból és újból bebizonyosodik, hogy mennyire fontos a magyar táncnyelvezet a mi kolóniánkban: a tánc közelebb hozza az embereket a magyar kultúrához, a magyar élethez és egymáshoz. Kedves emberi csoportok alakulnak, amelyek gazdagodnak a „visszatérőkkel” is.

Végő megjegyzésem: fontosnak tartom a Dél-amerikai Magyar Néptáncgyűjtés integrációját. Ezért Argentína, Uruguay, Brazília és Venezuela tánc csoportjai szoros kapcsolatot tartunk egymással. Sok gyűlés és beszélgetés folyt tavaly a Brazíliai Fesztiválon, ahol egy olyan álomnak a magját ültettük el, amelynek nem hittük, hogy ilyen gyors és konkrét eredménye lesz. Mégpedig 2009. júliusra meghívást kaptunk, hogy e 4 ország tánc csoportja részt vegyen egy tíznapos Ifjúsági Találkozó Magyarországon. A sok levelezés és tárgyalás azt bizonyítja, hogy nyilván jelentős összeggel járul hozzá egy magyarországi szervezet, hogy ezt az álmodat végre is hajthassuk! Ezért, és az összes Dél-amerikai Tánc csoportok nevében, szeretném kifejezni köszönetünket a **LAMOSZSZ** elnök asszonyának, **Kunckelné Fényes Ildikónak**, aki által megteremtettük a kapcsolatot különböző magyar intézményekkel, hogy konkrét segítséget kaphassunk e célra.

Nagy felelősséget jelent az odautazás, hiszen képviselni fogjuk a dél-amerikai magyarokat az Anyaországunkban. Ez kimondhatatlanul erősíti az eddig is növekedő mozgalmunkat. Tudjuk, hogy nem könnyű magyarnak lenni és annál is inkább ezt megtartani ilyen távol az Oházánktól, de érezzük ennek eredményét és a lehetőségeket, amiket ez a sok munka és erőfeszítés eredményez.

2009 fontos év, hiszen a Regös-együttes már meghaladta az 50. életét. Készül is egy izgalmas és élvezetes Táncszínház, amiről nemsokára hírt adunk.

Addig is mindenkinek kellemes évet kívánunk, teli sikerekkel!

A Regösök nevében:

Bonapartian Edi

Ui.: A tervbevevett utunk nagy összegeket igényel. Szükségünk van anyagi támogatásra! Aki méltányolja munkánkat és hajlandó hozzájárulni, nagyon megháláljuk és kérjük forduljon az AMH szerkesztőségéhez: Graul Trixi tel. 4711-1242 vagy amagyarhirlap@yahoo.com

BARÁTKOZÁS

Barátkozzunk meg azzal a szép szóval, hogy **köszönöm!**

Köszönjük a cserkészvezetőknek, hogy kiváló tábort készítettek a gyerekeinknek!

Köszönjük, hogy időt szánnak rájuk és foglalkoznak velük, nevelik őket egész éven át!

Köszönjük a ZIK tanároknak, hogy minden szombaton ott vannak, lelkesen tanítanak!

Köszönjük, hogy évről-évre szép naptárt készítenek nekünk!

Köszönjük, hogy minden évben mély, megható 56-os megemlékezést állítanak össze, tanítanak be!

Köszönjük, hogy van egy Magyar Hírlapunk, és hogy ennyi energiát fektetnek bele!

Köszönjük mindazoknak, akik *tesznek* azért, hogy a magyarság megmaradjon, hogy ne szürküljünk el!

Mert mindez nem természetes, ez nem egyértelmű, hogy így van! Ez sok önzetlen, komoly, odaadó munka eredménye, amit nem mindig értékelünk.

Mikor is mondtuk utoljára azt, hogy **köszönöm?**

Lajtaváryné Benedek Zsuzsi

Minihufi

- Szeretett munkatársaink **Dr. Espinosa Benkő Teri** cst. és kedves férje, **Espinosa José** st. kis családja bővül...

Teri már terhessége 4. hónapját élvezte, mint ahogy a képen is büszkén mutatja már kidudorodó hasát. Ugyancsak nagy örömmel adta tudomásunkra, hogy tágasabb lakásba költöznek át Budára, ahonnan továbbra is írják a HUFInak magyar életük palettájából ecsetelt érdekes krónikáikat. Gondoljuk, az olvasó is mennyire élvezheti különleges havi rovataikat, amelyek által szintisza dél-amerikai magyar szemlencsén keresztül vizsgálják a magyarországi valóságot. Szívünk legmélyéből, igazi szeretettel gratulálunk nekik, és velük együtt előre örülünk az új családtagnak!

- Nézd a DUNA TV-t a netten: egy felelőmúlhatatlan magyar világ jelenik meg majd előtted. A képernyő ismét hasznos lehet számodra... Néptánc, politika, kiállítások, különleges, szép magyar műsorok, sport, irodalom, filmek. Ha nem akarod vagy nincs lehetőséged élőben megtekinteni a mindennapi ajánlatot, ülj le egyszer hetente, nyugodtan, és a feltárt videókat is megnézheted. Pazar! Úgyszintén javasolom: míg akármikor bönghészel, vagy dolgozol a számítógéppel, kapcsolj rá a Folkrádióra! A magyar népzene kincsei elárasztják szabad minden sarkát, de a lelkedet is!

- Aznapi nem enyhült a füllesztő januári hőség, még estére sem... A gyenge szellő is mintha sivatagi meleget tolt volna felénk. A gyertyákkal megvilágított kertecske szélén ültünk asztalhoz valahányan, cserkészvezetők, a **KÖRS**. Körülöttünk két életvidám cica szaladgált és ugrándozott a növényekkel dúsan befutott falon. Nem tudom most pontosan, hogy történt, de a vacsora alatt a komoly munkakiértékelő gyűlésünk fantasztikus nevetőgörcsorozatra váltott át, a legnagyobb természetességgel.

Régen volt ennyire vidám egy vezetői megbeszélés. Fuldolj!
Folyt. a köv. oldalon

MAGYAR FOHÁSZ

A nagyvilágban és hazánkban
Áldd meg Isten a magyart.
Egy ezredéves szenvedésre
Hozz egy jobb kort, s diadalt.

Az ősi nyelvben tartsd meg Isten
Árpád dicső nemzetét.
A szétszórtságban szenteld újjá
Örökét és szellemét.

A Kárpátoktól új hazánkig
Te adj Isten oltalmat.
Ha szavunk, tettünk egygyé teszed
Megmaradunk magyarnak.

(Kántor Pál, 1969 - Delhi, Ontario-Kanada)

SZÉP ÉLEVE, CSERKÉSZÉLEVE

ISMERKEDJÜNK...

A venezuelai Ráskai Lea öcs.cs. története - dióhéjban

A caracasi Ráskai Lea öcs. csapat a Külföldi Magyar Cserkészszövetség III. kerületének 1-es számát viseli immár 45 éve. A Búzavirág őrstagjai voltunk mindaddig, amíg már korunk miatt kimaradtunk az őrsi életből, viszont továbbra is többen közreműködünk a cserkészletben, a táncsoport vezetésében vagy a hétvégi magyar iskola igazgatóságában.

Mindannyian ragaszkodtunk egymáshoz, a cserkészideálokhoz, megszoktuk a heti találkozást. Így alakult meg a mi felnőtt csapatunk.

Továbbra is képeztük magunkat a legkülönbözőbb témákról szóló előadásokkal, de nem hiányzott a jó beszélgetés és a finom vacsora sem. Gyűléseinket keddenként tartjuk meg a mai napig is. Férjeink tudják, hogy keddenként „külön programunk” van, ahol ők nem hivatalosak.

A létszámunk az évek során megnőtt; manapság kb. 40 fő, mert az utánunk következő őrsokból is bevettünk tagokat, s néha Magyarországról, vagy más országból munka miatt érkeztek értékes személyek, akiket befogadtunk. Ha nem volt cserkészszülőnk, akkor előkészítettük őket, majd valamelyik táborunk alkalmával letették a cserkészfogadalmat is. A karácsonyi vacsorán általában harmincan vagyunk, már évek óta egy közös célra adjuk össze az ajándékokra szánt összeget, s ezzel segítünk egyesületeket Erdélyben, Magyarországon vagy Venezuelában.

A Ráskai Lea csapat hétvégi tábora Colonia Továrban, 2003-ban. Guggoló sor b.-j.-ra: 4-ik a szerző, fekete napszemüveggel

fel, s ebben a szellemben éljük mindennapi életünket is.

Évente megyünk hétvégi táborba, ahol, ha más nem is, de a cserkészing és a barna nyakkendő kötelező. Kétszer voltunk kb. tizenhatan körúton, Magyarországon és Erdélyben. Különböző TV-programokban vagyunk megörökítve, amit aztán a magyar televíziós csatornák közvetítettek.

Csoportos kirándulás Erdélybe, 2000-ben

Az összeszokott barátnők csoportjának karácsonyi vacsorája 2008 decemberében, a szerző húga, Nicolichiané Balthazar Beatrix lakásán

Lassan átvettük az idősebb generáció munkáját a kolóniában, mert tapasztaltuk, hogy évről-évre nagyobb szükség van reánk az egyesületekben. Aktívan vesszük ki részünket minden rendezvényen, ahogy azt a 3. cserkésztvörvény tanítja: „A cserkész ahol tud, segít...” Ebben a szellemben nőttünk

Sajnos ketten már csak lélekben vannak velünk, és tízen külföldön élünk, mert a sors különböző okokból más országba vitt minket, beleértve jómagamat is. Azonban hála a modern technológiának a kapcsolat továbbra is megmaradt.

Sok részlet lenne még elmesélendő, de sajnos helyhiány miatt nem tehetem. Így csak még annyit, hogy nagyon büszke vagyok arra, hogy egy ilyen rendkívüli csoportnak vagyok az egyik alapító tagja, s hogy még ma is, mikor már majdnem két éve Buenos Airesben élek férjemmel, minden kedden tudom, hol van a gyűlés, gondolatban mindig velük vagyok s állandó kapcsolatot tartok továbbra is barátnőimmel, cserkésztestvéreimmel.

Francisconé, Balthazar Mártha

... MINIHUFI

...Folyt. az előző oldalról

koltunk, csapkodtuk az asztal szélét is a csak meleg magyar otthonba illő paprikás krumpli elfogyasztása alatt. A legkedvesebb viszont az, hogy mégis nagyon eredményesre sikerült találkozásunk. Minden kitűzött témát átvitattunk, és még egyszer bebizonyíthattuk barátságunk fejlődését, és azt a tényt is, hogy egyre jobban kiegészítjük egymást.

- A cserkészcsapatok visszaérkeztek a hosszú, majdnem két hetes córdobai táborokról. A hegyi vírussal fertőzött társaság túltette magát a rosszulleteken és beígérte a részletes beszámolókat a következő számunkra.

(ZK)

A KÖRS-tagok vidámsága nem akadályozza a komoly tárgyalást

Papp Jenő:

EGY ÉVE MENT EL LÁSZLÓ ÉS 11 ÉVE CALA

Egy éve hagyott itt minket Benedek László és pár nap eltéréssel volt 11 éve, hogy apja, Calabá is elment. Mindketten pótolhatatlan őrstagok maguk után, mert életük az egész argentinai magyar közösség, a külföldi magyar cserkészlet (Argentínában és a világon), a Buenos Aires-i Református Közösség és a Hungária Klub részére követendő példát jelentett. Mindenhol, ahol példás keresztyén módon éltek és magyar szeretettel, becsületesen működtek, óriási pozitívumot jelentettek. Életük nem volt hiábavaló.

id. Benedek László, Calabá Budapesten született, 1936. március 16-án. 8 éves korában, 1944. Karácsonyán az orosz ostrom elől szülei és Ágnes húgával együtt menekülnie kellett. Kijutottak Ausztriába. Itt életre szóló, nemzedékekre kiterjedő barátságot kötött tanítóival: 2 évvel ezelőtt unokáját, Lajtaváry Zsuzsit és saját lányomat, Papp Krisztit úgy fogadták ott, mintha saját unokák lettek volna...

A Benedek család 1949-ben érkezett Buenos Airesbe. Cala a középiskola után mérnöknek tanult. Elektromérnöki pályáját az UBA-ban 1959-ben fejezte be.

A magyar fiúcserekszet megindulásától kezdve intenzíven cserkészkedett. Akkor keletkezett a 12. sz. Kinizsi Pál cs.cs. A concordiai tábor szervezésével kapcsolatosan ismerte meg **Micsinay Marikát**, akivel házasságot kötött 1960. január 22-én.

Egy évre rá született meg **László** fia, akit gyermekkorában „Hityi”-nek neveztük mindannyian.

Cala a General Electricben dolgozott, amíg 1962-ben áttért a Gurmendi acélművekhez, mint karbantartási főmérnök egész 1978-ig. Nemcsak elektromérnöki tudására volt szükség, hanem nagyon tág gépészmérnöki mechanikai és vegyszertudásra is, hogy a termelési folyamat meg ne szakadjon. A cél mindig a preventív karbantartás volt. Nagy volt Calának a felelősségérzete és kiváló a munkához való hozzáállása.

Visszaemlékszem, milyen remek volt Calával mérnöki tárgyakról beszélgetni. Sokat tudtam tőle ezen a téren is tanulni. Aztán jött a krízis: a Gurmendi céget eladták az Acindarnak, és ez rövidesen bezárta a gyárat. Cala a német AEG-vállalatnál dolgozott tovább, mint fejlesztési és gyártási főmérnök egész 1993-ig, mikor egy újabb gazdasági és politikai fordulatból kifolyólag az AEG gyár is bezárt.

Ettől kezdve Cala mint mérnöki tanácsadó rövidebb privátszerződések kapcsán néhány kisebb munkát vitt véghez. Még Kínába is szerződtek, meg a hideg Dél-Atlanti-Óceánon, a Tűzfölddel szemben egy olajfűrészi platformon is volt Calára szükség. Ezek az alkalmi mérnöki munkák azonban Calát óriási stresszbe vitték. A helyzet károsan kihatott egészségére, és végül sok meg nem érdemelt szenvedés után 1998. március 17-én bekövetkezett a halál.

Közben nevelkedett és kezdte működését köztünk **László** és húga **Zsuzsi** is, így bekapcsolódva a Benedek család munkájába az egész magyar kolónia, a cserkészek, a ZIK, a Hungária klub élte javára és örömére.

ifj. László középiskoláját 1978-ban fejezte be. Közben szintén intenzíven cserkészkedett: cserkészfogadalmat 1970. év. képzőtábor Plátanoson 1974, kiscserkész év. tábor Brazíliában 1975, st. vezetőképző tábor 1979.

Ennek a VK tábornak Cala volt a parancsnoka. Ő vezette az összes st.VK táborokat Dél-Amerikában 1967-től 1985-ig, amikor fiának, Lászlónak adta át ezt a felelősséget.

Cala 1977-től kezdve sok éven át mint dél-amerikai kerületi parancsnok irányította a cserkésztvörvények szellemében az argentinai és a braziliai magyar cserkészcsapatokat.

Mind Cala, mind László, amíg Argentínában volt mindig tanították a Zrínyi Ifjúsági Körben a saját generációjukat, mint később ugyanúgy gyermekeimét is a magyarság megszerettetésére és a szép magyar beszédre.

László kiképzőként, majd vezetőképzőtábor parancsnokaként **minden táborban részt vett**. Ha összeadnánk Lászlónak a különböző táborokban való életét, közel 900 napot töltött sátorban...

Magyarországon is vezette a st. és tiszt-képzőtáborokat a Magyar Cserkészszövetség

keretén belül, mint külföldi magyar cserkészparancsnok. 2005-ben a Fillmore-i Jubileumi nagytábor fiú altábor parancsnoka volt.

Írásba fektette a st.VK táboroknak a „Módszertani leírását”, amelyet ma is használunk a külföldi és anyaországi magyar cserkészletben.

László pályafutását tavalyi elhalálozásakor már bőven ismertettük. Mérnök lett, mint apja: hajómérnökékként kezdte, majd átváltott a repülőmérnöki pályára. Ezt 1983-ban fejezte be a La Plata-i egyetemen (U.N.L.P.). Ez után indult el Európába szerencsét próbálni ezen a pályán: először Németországban a Dornier repülőgyárban jelentkezett, ahol fel is akarták venni, de mikor kiderült magyar származása, a még akkor a hidegháború szelleme idejében alá akarták vele íratni, hogy a vasfüggöny mögötti Magyarországra nem mehet be. Ezt nem fogadta el, erősebb volt a magyarságérzete, mint ez a munkalehetőség. Turistaként látogatott el Magyarországra. Ott id. Rubik Ernőnél kapott munkát, mint tervezőmérnök. Rubik Ernő, akinek régi tapasztalata volt a repülőgépgyártásban még a háború előtti időkből, újra repülőket akart építeni. Lászlóval együtt kiterveztek az új repülő, és ifj. Rubik Ernő (a „bűvös kocka” feltalálója) finanszírozásával ezt a könnyű repülőgépet le is gyártották, be is repülték, meg is szereztek a repülési engedélyeket: a repülőgép még ma is repül.

Lászlónak hivatalos letelepedési engedélyt kellett, hogy a szükséges munkaengedélyt megszerezhesse. A magyar Belügyminisztériumban el is kezdte ennek kijárását még a kommunista rezsim alatt, 1986-ban. Egyik tárgyaláson titkos feltételként azt kívánták tőle, hogy a Belügyminisztériumnak besúgója legyen a Rubik stúdióon belül. Nem ismerték Lászlót, aki magától érthetően ezt nem fogadta el. Később aztán ifj. Rubik Ernő a magyar kormányval fenntartott jó kapcsolatai folytán el tudta intézni László hivatalos letelepedését mellékfeltételek nélkül.

László 1989-ben honosította a mérnöki diplomáját a budapesti Műegyetemen, letette a különbözeti vizsgákat és megkapta diplomáját, mint magyar gépészmérnök.

A rendszerváltás után, 1995-ben elvégezte a budapesti Közgazdasági egyetemen az üzletvezetési Mastert (MBA).

1989-ben házasságot kötött **Karl Dórával**. 4 gyermekük született (Dorka 18, Anna 16, kis László 11, és Simon 9 éves), aranyos, intelligens gyerekek mind a négyen.

László lelkét adta családjáért. Gyermekével töltötte minden szabadidejét és tanította őket rendszeresen, kitartóan és sikeresen spanyol nyelvre. Mikor az ember ott járt náluk, hihetetlen volt hallani a spanyol nyelvnek forszírozását, gyakorlását... Ez példa lehetne itt részünkre, a magyar beszéddel kapcsolatosan!

László gyermekei többször jártak Argentínában, ahol otthon érezték magukat nagynénjüknél, Zsuzsiéknál és nagymamájuknál, Marikánál. Ittlétük alatt iskolába is jártak, minden magyar ügyben részt vettek és megszerették magukat az itteni fiatalokkal.

László nagy erőfeszítést tett eme kapcsolatok megtartásának és kifejlesztésének érdekében. Sajnos sok pozitív munkája félbeszakadt. Rövid, nagyon fájdalmas betegsége véget vetett mindennek. Élete utolsó napjait a magyarságért, az itteni magyarság fenntartásáért dolgozott. Több magyar szervezetnek fáradhatatlan munkájával segítséget szerzett a magyar Kormánytól (pl. ZIK ösztöndíjasok, Regösök, Cserkészek, stb.)

A halál kegyetlenül korán köszöntött rá 2008. március 11-én, 10 évvel Cala halála után. Mindannyian fogadjuk őket példaképünknek: mint magyarok, mint cserkészek, mint keresztyének - mint egész emberek.

A Külföldi Magyar Cserkészszövetség a közeljövőben Fillmore-ban fog leleplezni egy emlékművet mindkettejük nevének megörökítésére: két gyönyörű kopjafából áll, amelyeken a következő bevessett szöveg lesz olvasható:

id. BENEDEK LÁSZLÓ

BUDAPEST 1936.03.16 – BUENOS AIRES 1998.03.17

Ifj. BENEDEK LÁSZLÓ

BUENOS AIRES 1961.01.20 – BUDAPEST 2008.03.11

ISTEN ÁLDJA ÖKET!

Szerk. megj.: Hirtelen anyagtorlódás miatt nem tudjuk sem a KMCSSZ sajtóanyagát ismertetni, sem ígéretünknek eleget tenni és Zólyomi Kati regényének folytatását, ill. befejező részét közölni. Ezt igyekszünk következő számunkban bepótolni. Számítunk Olvasóink megértésére.

Emléktáború
BENEDEK LÁSZLÓ TISZTELETÉRE
távozásának 1. évfordulója alkalmából
március 11-én, 20 órakor
a Cserkészházban
“Legyen meg a Te akaratom”

Zsuzsi íróasztaláról...

Lajtavárnyé Benedek Zsuzsi cst. rovata

„Föltámasztjuk a verset a könyvek soraiból”

Kosztolányi Dezső

2007-ben a Zrínyi Ifjúsági Kör diákjai szavalóversenyen vettek részt. Micsoda öröm volt végighallgatni őket! Az ember azt gondolta volna, hogy hosszú lesz, unalmas. De nem! A magyar nyelv dallama, a költők gyönyörű alkotásai a már harmad-negyedgenerációs gyermekek ajkain keresztül szinte csodának tűnt. Idén a szülők és tanárok készülnek szavalóversenyre. Ezt egy szülő indítványozta - zseniális ötlet: adjunk mi, a felnőttek is példát!

A költészet a magyar nyelv éltetője. Nagy igazság! Hiszen lassan már csak a konyhanyelvet beszéljük. Sokszor már mi sem tudjuk, hogyan mondják helyesen, vagy észrevétlenül fordítunk a spanyolból. S már-már alig foglalkozunk a szókinccsel. Egy-egy vers megtanulásával új szavakat, új kifejezéseket sajátíthatunk el, amelyeket valószínűleg soha többé nem fogunk elfelejteni. Ma is emlékszem még azokra a versekre, amiket diákként tanultam a ZIK-ben: „lomha földi békák”, „az ereszt sodorván”... Akkor tanultam meg, hogy a lomha, az eresz... És így sorolhatnék tovább.

Érdekes megfigyelni a reakciókat, amikor verstanulárról van szó. Szülőktől már hallottam olyat, hogy „minek verset tanulni, túl nehezek a mai gyerekeknek! Nem lehet ilyet követelni”. A gyerekek is lógó arccal néznek a tanárra, amikor azt hallják: *verstanulás*. De aztán nem bánják meg az erőfeszítést, mert mikor megtanulták, miután tudják, majd évek múltán is emlékeznek rá: büszkék rá!

Tanárok, oktatók, nevelők, cserkészvezetők, szülők!

Verset tanulni jó dolog, hasznos, nem szabad elhagyni! Mert gondoljunk arra, hogy a költészet a magyar nyelv éltetője! És mindannyian azt akarjuk, hogy a magyar nyelv még sokáig éljen!

Hogyan érjük el, hogy a verstanulásnak sikere is legyen:

- ▶ Jól keressük ki a megfelelő verset. Legyen a korosztálynak megfelelő szókinccsen, kifejezésekben és témában egyaránt.

- ▶ Meséljünk az író életéről, érdekesen. Ébresszük fel a kíváncsiságot a gyermekekben, hogy mit is írhatott ez a valaki. Történelmi háttérrel is foglalkozhatunk, természetesen megfelelő szinten!

- ▶ Ne adjuk fel az egész verset egyik alkalomról a másikra, dolgozzunk a szókinccsel, készítsünk játékokat! Segítsünk rajzokkal! A képek nagy segítséget nyújtanak, szeretik, ők is készíthetnek!

- ▶ Ha mindennap elolvassák a tanulnivalót, ha naponta 10 percet szánnak rá, akkor nem is fárasztó, nem is unalmas - és egy hét elteltével tudják is a verset.

- ▶ Serkentsük, lelkesítsük a gyermekeket! Ne a hibát lássuk, hanem az erőfeszítést.

Jó dolog verset tanulni: ne féljünk tőle! Élvezzük mind együtt a magyar nyelv csengését, azt a csengést, azt a mondanivalót, amit annyi nagy magyar költő alkotott számunkra. Szeretessük meg a magyar verseket a gyerekekkel!

A szavalóversenyen találkozunk! (Március 14-én, a Hungáriában!)

*

Ami az íróasztalon maradt:

Tanár vagy-e, vagy nevelő?

A tanár tanít --- a nevelő alakít.

A tanár tudományt nyújt --- a nevelő életet.

A tanár a jelennel foglalkozik --- a nevelő a jövőt is figyelembe veszi.

A tanár kijön a sodrából --- a nevelő megőrzi a reményét.

A tanárnál mindent betéve kell tudni --- a nevelőnél az ismeretek integrálása a fontos.

A tanár fenyít --- a nevelő segít megjavulni.

A tanár kényszerít --- a nevelő javaslatot tesz.

A tanár számára a tudomány átadása: minden --- a nevelő bölcsességet plántál.

A tanár előtt mindenki egyforma --- a nevelő egyénekből közösséget formál.

A tanár hajthatatlan --- a nevelő megfontolt.

A tanár magasabbnak rendünek képzi magát --- a nevelő iránymutatónak.

„MAGYAR” ÉLETÜNK SZÍNEI

Budapesti tudósítóinktól: *Espinosa Dr. Benkő Teri cst. és Espinosa José Vicente st.*

Egyszer évente a ProMinoritate alapítvány (független, közhasznú szervezet, amelynek célja a hazai és más Európában élő etnikai és nemzeti kisebbségek támogatása, különös tekintettel a határon túli magyarok segítésére) megszervezi a Csángó Bált. Idén február 7-én került rá sor, a már megszokott Petőfi Csarnokban.

Nívós, két órás gálaműsort nézhettünk meg, majd különböző zenekarok hajnalig zenéltek a lelkes táncosoknak. A táncház pedig alkalmat teremtett, hogy a nézőközönség is tevékeny része lehessen a hagyományoknak. A programnak ebben a részében moldvai és gyimesi hagyományörző csoportok segítségével tanulhatták meg az érdeklődők a csángó táncokat, énekeket. A kisebb termekben pedig kiállítások és koncertek voltak, ezen kívül kirakodó vásár moldvai népviseletekkel, szöttesekkel, hangszerekkel. Ráadásul sok érdekes néprajzi könyvet is árultak.

Most a XIII. Csángó Bált szervezték meg. Joséval nosztalgiztunk is egy kicsit, hiszen legelőször 2005-ben jártunk itt, én a Kapocs-program keretén belül több jó baráttal. Akkor nagy hatással volt ránk a bál, a sok ember szinte eksztázisban táncolt a dob és furulya hatására.

Legalább egyszer évente az átlag ember is közelebb kerülhet a csángók világához.

A táncrendjük első látásra egyszerűnek tűnik, sok benne a körtánc. Még a páros táncokat is lehet sokszor körben táncolni. Így olyan is elmerészkedik egy csángó táncba, aki nem tud táncolni ill. nincs párja. Sőt olyan is akad, aki a ritmusérzékét is otthon hagyta!

De kik is ezek a csángók, akik másképp beszélnek, mint mi, más, régies szavakat használnak, és még a népviseletük is teljesen más, mint a többi magyar viselet? Hát, az igazat megvallva, nekem is utána kellett nézni. Az érdekesebbeket megosztom most veletek.

*

A csángók több, Romániában élő magyar nyelvű kisebbségi népcsoport összefoglaló neve. Három fő csoportjuk van: a moldvai csángók, a gyimesi csángók és a barcasági (hétfalusi) csángók.

A csángó név eredetéről több elmélet is létezik.

A székely nyelvjárásokból származik: az *elcsángál*, azaz „elkószál, elcsavarog”. Mások a *csángat* (csenget) szóból gondolják eredetét, azaz a csángók azok, akik a csengőt, kolompot viselő teheneik után elkóboroltak, de az is egy lehetőség, hogy a besenyők Kangar törzsének nevéből származik. Rátok bízom: válasszátok a legszimpatikusabbat!

A moldvai csángók Moldova tartományban élnek, a negyedmillió lakosságából a magyarul még tudók száma a legutóbbi felmérések szerint 62 ezer körülire tehető.

Eredetük nem tisztázott pontosan. A népcsoport magját feltehetően a honfoglaláskor határőrzőként kint hagyott magyarok alkották, akik mellé a magyar királyok a 12.-13. században erdélyi és Felső-Tisza-vidéki magyarokat telepítettek. A 15.-17. század között magyar husziták és erdélyi menekültek csoportjai érkeztek, az 1764-es madéfalvi veszedelem után pedig nagyszámú székely népesség telepedett le. Az utóbbiak leszármazottai alkotják a mai magyar nyelvű moldvai csángók többségét.

A tanár információval szolgál --- a nevelő értékekkel.

A tanár ismereteket közöl --- a nevelő viselkedésformákat ébreszt.

A tanár a betűhöz ragaszkodik --- a nevelő a betű mögött rejtőző szellemhez.

A tanár elítél --- a nevelő megért.

A tanár folyton kiabál --- a nevelő eléri, hogy figyeljenek rá.

A tanár parancsol --- a nevelő párbeszédet folytat.

A tanár célt lát a fegyelemben --- a nevelő célhoz vezető eszközt.

A tanár kérdéseket tesz fel --- a nevelő eléri, hogy neki tegyenek fel kérdéseket.

A tanár elidegenít --- a nevelő felszabadít.

A tanár mindenbe beleköt --- a nevelő végighallgat.

A tanár nem hagyja el a katedrája magasát --- a nevelőnek nincs is katedrája.

A tanár tanítja a hitet --- a nevelő tanítja és éli.

A tanár jó magaviseletet követel meg --- a nevelő maga ad rá példát.

A tanár elbátortalanít --- a nevelő biztat.

A tanár megtöltendő edényt lát a diákban --- a nevelő meggyújtandó lángot.

A tanár célja kiművelni az emberfőt --- a nevelő fölnevelni az embert.

Az az iskola, amely tanárokkal működik: diákgyár.

Az, amely nevelőkkel: az emberség melegágya.

Forrás: Kolumbusz Kristóf Egyetem (mexikói piaristák, Veracruz), ford. Tózsér Endre

A moldvai csángók egy kisebb része, az északi csángók a magyar nyelv olyan változatát beszélik, amely sok vonásában a középkori magyar nyelvet őrzi. Számos olyan régi szavuk van, amely a mai magyar nyelvből már eltűnt (*filjesz*: nyúl, *hét*: mikor, *ahét*: amikor régen, *bücsü*: becsület, *csúkmony*: tojás, *eszüdni*: hozzáérteni, *jü*: ő, *külpis*, *külbécs*: csiga, *csánni*: csinálni, tenni), ezenkívül sok román jövevényszót is használnak.

Jellemző erre a változatra az „s” hangnak a sajátos használata („sziszegő beszéd”). Másik jellegzetessége a „dzs” fonéma a „gy” helyett (dzsermek - gyermek, dzsio - dió, medzs - megy).

Beszédük nehezen érthető más magyarok számára. Így a népdaloknak egyes részeit nem értettük, sőt mikor velünk beszélnek a Budapesten élők, már tudják, milyen szavakat hagyjanak ki, hogy megértsük őket. José kollégiumi ismerősei között volt egy pár csángó, akik elbeszélgethettek úgy, hogy senki más ne érte őket. A déli csángók kicsit nekünk érthetőbb változatot beszélnek. Aki nehezen érti a székely nyelvjárást, az nagyon hegyezze a fülét, ha egy csángóval találkozik!

A gyimesi csángók Moldova és Erdély határán, a Tatros folyó forrásvidékén élnek. Őseik a 17.-18. században csíki székely és moldvai magyar falvakból vándoroltak ki. Fő foglalkozásuk a havasi állattenyésztés és a fakitermelés.

A csángók magyarnak tartják magukat és erősen küzdenek jogaikért (t.k. magyarnyelvű oktatás és magyarnyelvű misék). A szegénység, amelyben élnek szintén figyelemre méltó.

Talán úgy érezzük: több ezer kilométerről keveset tehetünk érdekükben. Pedig nagyon sokat teszünk, ha tudunk létezésükről, érdeklődünk sorsuk iránt. Még többet, ha életben tartjuk mi is a kultúrájukat.

Ajánlok egy pár oldalt, ahol több információhoz lehet jutni, ill. zenét hallani, képeket nézni:

<http://www.prominoritate.hu/> www.csango.lap.hu

<http://www.zurgo.hu/>

Jó évadkezdést kívánunk a déli féltekén élőknek!

Teri és José

HUNGÁRIA
MAGYAR EGYESÜLET
Pje. Juncal 4250
(1636) Olivos
4799-8437 4711-0144

ELNÖK: ZÖLDI MÁRTON
mzoldi@dls-argentina.com.ar

Vezetőségi gyűlések a hó 1., 3. és 5. szerdáján.
Választmány: Páros hónapok 3. szerdáján.
Titkárság: Kedd-szombat 18-21.30-ig. Vasárnap 12.30-16 óra.
Étterem: Hétköznap (hétfő kivételével) 18-tól éjfélig.
Hétfőn ebéd és vacsora. Asztafoglalás Sr. Omar

SZEMELVÉNYEK A HKK KÖNYVTÁR KATALÓGUSÁBÓL
(összeállítja Kádárné B. Anikó)
Club Hungária - Pje. Juncal 4250, 1.em., Olivos - 4799-8437 **Nyitva tartunk péntekenként 19-21 óráig**

1978 Róna - Litványi: Urak és elvtársak
2813 Jankovich Ferenc: Hulló csillagok I.-II.
4256 Bibó Lajos: A halott szerető
4301 Kenneth, Claire: A rubin keresz
4323 Traven: A taliga
4326 Czifra György: Ágyúk és virágok
4365 Pintér István: Gyilkosság New Yorkban
4402 Komáromi János: Cs. és kir. szép napok
4422 Karinthy Frigyes: Ikarusz Pesten (humoreszkek)
4682 Grey, Zane: A texasi lovas
4748 Csáthó Kálmán: A szép Juhász né
4752 Bromfield, Louis: Mrs. Parkington
4773 Defoe, Daniel: Roxana, avagy a szerencsés kedves
4806 Dekobra, Maurice: A hálókocsi angyala
4867 Kisbán Gyula - Meggyesi Éva: Jobbnál-jobb viccek
4878 Bitsch, Jörgen: Jivaro indiánok - Az Amazonas titkai
4902 Baktay Ervin: A világ tetején
4911 Tutsek Anna: Cilike férjhez megy
5000 Róna Tibor: Több nyelven beszélünk
4450/1 Bóka László: Nandu I.-II.

En castellano:
S-102 Roth, Joseph: La marcha de Radetzky
S-119 Zilahy, Lajos: Retorno al hogar
S-128 Los grandes cuentistas húngaros

DVD:
DVD-19 Fenyőktől a pálmáig - Emlékek Wass Albert íróról (Szalay Róbert filmje)
DVD-20 Mici néni két élete (Egy nő, aki motorozik mindenre képes). Kiss Manyi, Páger Antal, Szokolay Ottó. Angol felirattal
DVD-21 Ez történt Budapesten (Hajmássy Miklós, Muráti Lili, Rajnay Gábor)